

Vragen aan de burgemeester en presidium naar aanleiding van de berichtgeving over het rapport van de ombudsman over Bureau Integriteit

1. Kan de burgemeester een tijdelijk delen van alle contactmomenten tussen haar, de ombudsman, het presidium, het college en eventuele andere relevante partijen, betreffende het rapport van de ombudsman over Bureau Integriteit?

Antwoord:

Vanwege de korte termijn voor de beantwoording van de vragen treft u hier een tijdelijk met daarin de contactmomenten tussen de burgemeester, ombudsman en presidium. De tijdelijk voorziet niet in contactmomenten tussen 'eventuele andere relevante partijen'. Dit is verder niet afgebakend of gespecificeerd en daarom niet mogelijk om op korte termijn te beantwoorden. Mocht u specifieke vragen hebben over bepaalde contactmomenten dan zullen we die uiteraard beantwoorden.

In de maanden voorafgaand aan de eerste bestuurlijke afspraak over het onderzoek heeft de ombudsman veelvuldig contact gehad met de gemeentesecretaris over het onderzoek. Daarin zijn ook de zorgen van de gemeente over dit onderzoek meermaals besproken. Dit heeft gemeentesecretaris verwoord in een formele brief aan de ombudsman op 28 januari 2025. Ook is de ambtelijke feitencheck voorzien van begeleidend schrijven d.d 29 augustus 2025.

18 juli 2023	Ombudsalert. Brief aan college met mededeling van klachten over BI
15 december 2023	Ombudsalert. Brief aan college met mededeling van klachten over BI
10 april 2024	Openingsbrief van 10 april 2024 van ombudsman aan raad en college over start onderzoek naar functioneren en positionering Bureau Integriteit.
14 november 2024	Naar aanleiding van een gesprek tussen de gemeentesecretaris en de Ombudsman benadert de onderzoeker van de Ombudsman het kabinet van de burgemeester voor een afspraak met de burgemeester. Een afspraak wordt gemaakt voor 28 januari 2025
22 januari 2025	De afspraak wordt op verzoek van de Ombudsman verzet naar maart, de Ombudsman geeft hierbij aan dat het rapport vertraging oploopt en dat de heer Ramlal enkele weken in het buitenland zal verblijven.
28 januari 2025	Brief van de gemeentesecretaris aan de Ombudsman met zorgen over de onderzoeksmethode en aanpak.
21 maart 2025	Brief ombudsman van 21 maart 2025 aan de burgemeester over de stand van zaken, de planning en de afronding van het onderzoek.
26 maart 2025	Gesprek eerste bevindingen onderzoek met burgemeester,

gemeentesecretaris, ombudsman, de plaatsvervangend ombudsman en hoofdonderzoeker. Hier wordt afgesproken dat de ombudsman een conceptversie van het rapport eerst voor een ambtelijke feitencheck zal sturen aan de gemeentesecretaris en daarna een conceptversie naar de burgemeester en gemeentesecretaris stuurt, ter bespreking.

- 14 juli 2025 Toezending van eerste deel concept-rapport (voorwoord, leeswijzer, inleiding, hoofdstukken 1,2 en 3) aan de gemeentesecretaris ten behoeve van een ambtelijke check op feitelijke onjuistheden door de gemeente.
- 21 juli 2025 Toezending van tweede deel concept-rapport (hoofdstukken 4 en 5) aan de gemeentesecretaris ten behoeve van een ambtelijke check op feitelijke onjuistheden door de gemeente.
- 29 augustus 2025 Ambtelijke reactie Gemeentesecretaris met uitgebreid feitelijk commentaar op het concept-rapport.
- 15/16 september 2025 Toezending herzien concept-rapport aan burgemeester en gemeentesecretaris (waarbij slechts feitelijke correcties zijn overgenomen maar fundamentele kritiek niet is verwerkt).
- 18 september 2025 Bespreking concept-rapport met burgemeester, gemeentesecretaris, ombudsman en hoofdonderzoeker waarin de burgemeester en de gemeentesecretaris bezwaren tegen de kwaliteit van de onderzoeksmethode kenbaar maken.
- 22 september 2025 Gesprek burgemeester en de gemeentesecretaris met het presidium
- 23 september 2025 Telefoongesprek, op initiatief van de Ombudsman. Ombudsman geeft aan het rapport niet in deze vorm te publiceren en in gesprek te willen over andere manier van samenwerken
- 25 september 2025 Gesprek burgemeester en de gemeentesecretaris met de ombudsman, waarin de Ombudsman aangeeft zijn rapport om te willen zetten naar een 'knelpuntennotitie'
- 1 oktober 2025 Aanlevering nieuw conceptrapport aan burgemeester en gemeentesecretaris dat enigszins is ingekort ten opzichte van de oorspronkelijke versie maar ook een gewijzigde onderzoeksvraag bevat.
- 6 oktober 2025 Bespreking nieuw concept-rapport met burgemeester, gemeentesecretaris, ombudsman en hoofdonderzoeker. Ombudsman geeft aan na te denken over een procedurele brief aan de raad over vertraging van de oplevering van het definitieve rapport.
- 7 oktober 2025 Telefoongesprek burgemeester en ombudsman nadat de griffie de procedurele brief heeft vastgehouden.
- 9 oktober 2025 Brief burgemeester en gemeentesecretaris aan het presidium
- 28 oktober 2025 Mail ombudsman dat inzage en check op feitelijke onjuistheden van een 3e versie concept-rapport alleen donderdag 30 oktober hardcopy op kantoor van de ombudsman kan plaatsvinden.

29 oktober 2025 Reactie burgemeester waarin zij bezwaar aantekent tegen de handelwijze van de Ombudsman en tevens de bezwaren tegen de onderzoekswijze herhaalt. De burgemeester geeft daarbij aan geen gebruik te maken van de mogelijkheid om het rapport op het kantoor van de ombudsman te komen inzien.

30 oktober 2025 Antwoord ombudsman

2. Wat was de aanleiding voor het eerste contact tussen burgemeester en ombudsman over dit rapport?

Antwoord:

Op 14 november hebben de heer Ramlal en de heer Teesink gezamenlijk geconcludeerd dat het goed zou zijn om de burgemeester bij te praten over de eerste bevindingen ("rode draden") en het afstemmen over de laatste stappen voorafgaand aan aanbieding van het rapport aan het college en de gemeenteraad (volgens de planning toen naar verwachting eind mei 2025). De burgemeester heeft daarmee ingestemd.

3. Wat was de reden dat de burgemeester besloot het presidium in te lichten over het rapport?

Antwoord:

De grote zorgen over de uitvoering en kwaliteit van het onderzoek, en de gebrekkige representativiteit van de bevindingen. De voorgelegde concept-rapporten ontbeerden een heldere, eenduidige probleemdefinitie, er was geen duidelijkheid over de reikwijdte of de gehanteerde methodiek van het onderzoek en er was geen sprake van consequente hoor en wederhoor. Bovendien heeft de Ombudsman tijdens de herziening van conceptrapporten zijn eigen onderzoeksvraag gewijzigd waarmee de scope van het onderzoek met terugwerkende kracht is uitgebreid. Dit heeft geleid tot een conceptrapport dat een feitelijke basis miste, maar geen enkele terughoudendheid kende in generaliserende oordelen over het functioneren van het bureau.

De ombudsman gaf daarbij aan 82 mensen te hebben gesproken. Een transparante verantwoording over de respondenten ontbrak in het conceptrapport. In de gesprekken over zijn conceptrapport gaf zijn onderzoeker aan dat slechts 75% van deze mensen daadwerkelijk met BI 'zaken heeft gedaan.' Daarbij is onduidelijk in welke rol deze personen hebben geklaagd. Er werd geen onderscheid gemaakt tussen melders, beklaagden of medewerkers die slechts kortstondig of zijdelings contact met BI hebben gehad, bijvoorbeeld voor advies. Ook werden bijvoorbeeld vijf bewoners opgevoerd waarbij het lijkt alsof het om verschillende zaken gaat. Terwijl bleek dat deze melders elkaar kenden en los van elkaar over dezelfde gedragingen/medewerker een melding hebben gedaan. Deze melders waren ontevreden over de afhandeling van hun melding. Hieruit blijkt vooral dat er in de afhandeling van de vijf verschillende meldingen consistent gehandeld is. In de voorgelegde conceptrapporten werden zij echter opgevoerd als vijf losse gevallen op basis waarvan een patroon gezien zou kunnen worden van melders die ontevreden zijn over de afhandeling van hun melding.

Slechts in acht gevallen zijn cases van Bureau Integriteit werkelijk onderzocht. Vier van deze acht zaken zijn onderzocht vanuit het perspectief van de beklagde of onderzochte persoon. Hieronder bevinden zich gevallen van zakelijke integriteitsschendingen waarbij diefstal of dubbel dienstverband is geconstateerd. Slechts vier zaken die de Ombudsman nader heeft onderzocht betreffen sociale onveiligheid. In één van die zaken is de persoon die zich beklagt over Bureau Integriteit een voormalige medewerker die zich jarenlang schuldig heeft gemaakt aan ernstig grensoverschrijdend gedrag. De slachtoffers in deze zaak zijn (in het kader van hoor en wederhoor) niet gehoord door de Ombudsman. Het ontbreken van hoor en wederhoor in kwetsbare cases leidt tot zorgen over de bescherming van slachtoffers en medewerkers. Daarbij is het zo dat de onderzoeksvraag tijdens het proces is gewijzigd waardoor de scope van het onderzoek wijzigde naar meldingen over sociale veiligheid terwijl nog steeds de cases van zakelijke integriteitsschendingen werden opgevoerd.

Vanwege de ernst van de tekortkomingen in het onderzoek en de schade die dit kan aanrichten bij melders of medewerkers van de gemeente, heeft de burgemeester deze zorgen gedeeld met het presidium. Dit omdat het uiteindelijk aan de gemeenteraad is om de onderzoeken van de ombudsman te beoordelen.

4. In onder meer 5.1, 2, e staat dat de burgemeester “druk” zou hebben uitgeoefend op de Ombudsman om zijn rapport, waardoor laatstgenoemde heeft besloten het rapport aan te passen, althans niet meteen naar de raad te sturen. Klopt dit?

Antwoord:

De burgemeester heeft in de contacten met de Ombudsman bij herhaling benadrukt dat de Ombudsman een onafhankelijk instituut is. Daarbij is ook telkens herhaald dat de gemeente het instituut Ombudsman hard nodig heeft, als controleur, sparringpartner en degene die alternatieven voor beleid en overheidsgedrag aanreikt. Het is daarbij enkel aan de Ombudsman in welke vorm en met welke inhoud ook dit rapport wordt gepubliceerd. De burgemeester is wel steeds duidelijk geweest over haar bezwaren en zorgen over de conceptrapporten. Zie daarvoor het antwoord op vraag 3. De aanpassingen die de Ombudsman aan zijn rapport in verschillende conceptversies heeft gedaan waren zijn eigen keuzes.

5. Hoe verhoudt dit zich tot de onafhankelijke en onpartijdige positie van de ombudsman, die immers in dienst staat van de gemeenteraad en niet van het college?

Antwoord:

De onafhankelijkheid van de ombudsman is op geen enkel moment in het geding geweest. De gemeente en de burgemeester hebben kritiek geuit op voorgelegde conceptrapporten waarbij zowel feitelijke onjuistheden als fundamentele bezwaren werden geuit. Zie verder de antwoorden op vragen 3 en 4.

6. Is er door de burgemeester in gesprek met de ombudsman aangegeven dat de bevindingen van de ombudsman onjuist zouden zijn, dan wel methodologisch niet kloppend? Zo ja, wat is de kritiek op de methodologie?

Antwoord

Ja, de zorgen en bezwaren die u ook terugvindt in het antwoord op vraag 3 zijn herhaaldelijk naar voren gebracht. Vanaf het begin zijn zorgen geuit over het ontbreken van een onderzoeksprotocol of -verantwoording, over de herhaaldelijke wijzigingen in de onderzoeksvraag (ook met terugwerkende kracht nadat de onderzoeksfase was afgerond en het conceptrapport was gepresenteerd), de zeer gebrekkige representativiteit van de bevindingen en het ontbreken van hoor en wederhoor. Het ontbreken van een gedegen feitelijke basis was en is daarbij in scherp contrast met de vergaande en generaliserende oordelen over het functioneren van het Bureau Integriteit.